

IGAZSÁGÜGYI MINISZTER

Iktatószám: XX-AJFO/201/.../2019.
Hivatkozási szám: V/732-2/2019.

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti utca 35-45.

1015

Tárgy: válasz az Alkotmánybíróság V/732-2/2019. számú végzésére

Tisztelt [REDACTED]

Az Alkotmánybíróság V/732-2/2019. számú végzésével arra kérte az igazságügyi minisztert, hogy fejtse ki álláspontját a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól, valamint az egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. törvény) 37. és 37/A. §-ai nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására vonatkozó, országgyűlési képviselők által előterjesztett indítvánnyal összefüggésben.

Az indítványozók 2019. április 25-én kelt indítványukban (és 2019. június 28-án kelt kiegészítő indítványukban) azt állítják, hogy a DH2. törvény fenti rendelkezései – az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) által a C-118/17. sz. Dunai-ügyben 2019. március 14-én hozott ítélet¹ tanúsága szerint – ellentétesek a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK tanácsi irányelv rendelkezéseivel és következésképpen a DH2. törvény rendelkezései sértik az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek (a továbbiakban: EUMSZ) – az irányelvre mint uniós jogforrásra vonatkozó – 288. cikkét.

I. Az indítvány egyedi uniós összefüggései

Az indítvány kapcsán álláspontom szerint külön vizsgálat tárgyát képezheti, hogy a vitatott magyar jogszabályi rendelkezések valóban ellentétesek-e az uniós joggal, nevezetesen a Bíróságnak a

¹ ECLI:EU:C:2019:207

Dunai-ügyben hozott ítéletében értelmezett 93/13/EGK irányelvvel; az ítéletben valóban egyértelműen megállapításra került-e, illetve abból kiolvasható-e ilyen ellentét. Az erre vonatkozó álláspontomat a későbbiekben fejtem ki.

Ezt megelőzően ugyanakkor jelezni kívánom egyrészt, hogy az Alkotmánybíróság korábban többször arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozók által megjelölt EUMSZ az Alkotmánybíróság hatásköre szempontjából nem minősül nemzetközi szerződésnek, másrészt az adott indítvány egyedi speciális jellemzői tekintetében megállapítható, hogy az indítvány lehetetlen célra irányul. Az indítvánnyal érintett, egyedi európai uniós összefüggésekkel rendelkező ügy általánosítása kapcsán hangsúlyozandó az is, hogy az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó hatályos szabályok [Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés, illetve az Abtv. 32. §] nem biztosítanak lehetőséget arra, hogy az Alkotmánybíróság megvizsgálja, hogy valamely jogszabály formai vagy tartalmi értelemben az Európai Unió jogával összhangban került-e elfogadásra. Erre tekintettel álláspontom szerint az indítvány visszautasítása indokolt.

II. Az EUMSZ érintett rendelkezései és az előzetes döntéshozatali eljárás

Jelen ügyben az indítványozók elsősorban a vitatott magyar jogszabályi rendelkezéseknek az EUMSZ 288. cikkel ellentétes voltát vetették fel, azonban megemlítik az előzetes döntéshozatali eljárást szabályozó EUMSZ 267. cikket is. Ezzel összefüggésben az előző pontban említetteken túl az alábbiakra szükséges felhívni a figyelmet.

II.1. Az indítvány {1. oldal [2] pont} szerint az EUMSZ 267. cikke *„azt rögzíti, hogy az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárások keretében a felek közötti szerződések, és a nemzet állami jogi aktusok összhangban vannak-e az irányelvekkel”*. Az idézett mondat nyelvtani hiányosságai mellett érdemes jelezni, hogy az EUMSZ 267. cikk kizárólag az uniós jog értelmezése és érvényességének vizsgálata tekintetében ad hatáskört a Bíróságnak, a felek közötti konkrét szerződések és szerződési feltételek vizsgálatára a Bíróság nem jogosult, ahogy ilyen eljárásban a nemzeti jogszabályok és az uniós jog összeegyeztethetőségének vizsgálatára sem, erre az EUMSZ 258. és 259. cikk szerinti kötelezettségszegési eljárás szolgál. Az EUMSZ 267. cikk szerinti eljárásban hozott ítéletben az uniós jog egy adott rendelkezése kapcsán adott értelmezés valóban járhat azzal az eredménnyel, hogy az ítéletből kiolvasható az eljárást kezdeményező nemzeti bíróság (és mindenki más) számára az, hogy az adott uniós jogi aktus Bíróság által adott értelmezésével az alapügyben alkalmazandó nemzeti jogszabály nem egyeztethető össze. Fontos azonban kiemelni, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásban a Bíróság – hatáskör hiányában – formálisan nem állapíthatja meg egy nemzeti jogszabálynak az uniós joggal való összeegyeztethetőségét, és különösen nem alkalmazhatja sem az uniós jogot, sem a nemzeti jogot az alapeljárásban a magánfelek között vitatott szerződésre. Ez utóbbi kizárólag a nemzeti bíróság feladata az előzetes döntéshozatali eljárásban kapott értelmezés figyelembevételével.

II.2. Mind az EUMSZ 267. cikkekre, mind az EUMSZ 288. cikkekre való hivatkozás az indítványban álláspontom szerint vitatható, mivel az indítványozók érdemben a szóban forgó magyar jogszabályi

rendeleteknek az 93/13/EGK irányelvvel való összeegyeztethetlenségét állítják, amit a Bíróság Dunai-ügyben hozott ítéletéből vélnek kiolvasni. Az EUMSZ 267. cikkel, amely az előzetes döntéshozatali eljárás legfontosabb rendelkezéseit határozza meg, egy nemzeti jogszabályi rendelkezés logikailag legfeljebb akkor lehetne ellentétes, ha az e cikk alkalmazását vagy érvényesülését gátolná (lásd e tekintetben pl. a C-210/06. sz. Cartesio-ügyben hozott ítéletet,² amely többek között azt a kérdést érintette, hogy az EUMSZ 267. cikk által a nemzeti bíróságoknak biztosított azon jogot, hogy előzetes döntéshozatali kérelmet terjesszenek elő, korlátozhatja-e egy az előzetes döntéshozatali kérelem előterjesztéséről szóló végzés elleni fellebbezés lehetőségét biztosító nemzeti jogi rendelkezés).

Az EUMSZ 288. cikke álláspontom szerint lényegében csak az irányelvek uniós jogforrásként történő megjelölését, valamint e jogforrás legfontosabb jellemzőinek rögzítését tartalmazza. Ezért önmagában nem alkalmas arra (az I. pontban kifejtettek szem előtt tartva), hogy nemzeti jogszabályi rendelkezések uniós jogba ütközésének megállapítását megalapozza (kivételet képezhetnének esetleg az olyan nemzeti jogszabályi rendelkezések, amelyek az irányelvek belső jogban történő érvényesülését általános jelleggel korlátozzák vagy lehetetlenné teszik). Ezt tükrözi a Bíróság ítélkezési gyakorlata is, amely az Európai Bizottság keresete nyomán adott nemzeti jogszabályi rendelkezések konkrét irányelvi rendelkezésekbe ütközését állapítja meg kötelezettségzegési eljárások keretében.

III. Az indítvány Dunai-üggyel kapcsolatos megállapításai

Az indítvány érdemét illetően, azaz a DH2. törvény rendelkezéseinek az uniós joggal, ezen belül is az 93/13/EGK irányelvvel való összeegyeztethetősége, valamint a Bíróság Dunai-ügyben hozott ítélete fényében, az alábbiak érdemének kiemelését. E körben előljáróban érdemes felhívni arra is a figyelmet, hogy az indítvány 3. oldal [10] pontjában hivatkozott, a Bíróság által 2019. március 14-én közzétett közlemény nem minősül jogszabálynak, az mindössze a sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

III.1. Fontos jelezni, hogy a Bíróság – mint az előzetes döntéshozatali eljárásokban általában – jelen ügyben is alapvetően az előterjesztő nemzeti bíróság kérelméből és az alkalmazandó nemzeti jogszabályoknak az előterjesztő bíróság által adott értelmezéséből indult ki. Az előterjesztő Budai Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: BKKB) az előzetes döntéshozatali kérelem indokolásában kifejtette, hogy a Kúria értelmezése szerint minden esetben helyre kell állítani a tisztességtelen szerződési feltétel miatt érvénytelen szerződés érvényességét, ami – a BKKB szerint – azzal a hatással jár, hogy a fogyasztót az árfolyamkockázat továbbra is köti, holott éppen azért indított keresetet, mert az árfolyamkockázat okozta veszteségtől meg kívánt szabadulni. Ebből adódóan a szerződés érvényességének helyreállítása ellentétes a fogyasztó gazdasági érdekével. A BKKB emellett kifejtette, hogy a devizahiteles törvények rendelkezései folytán, mivel a jogalkotó

² ECLI:EU:C:2008:723

úgy módosította a szerződéseket, hogy az árfolyamrésre vonatkozó rendelkezéseket törölte, az eljáró bíróság már nem állapíthatja meg a szerződés érvénytelenségét, mivel a törvényi beavatkozás megszüntette az érvénytelenségre okot adó helyzetet.

A fentiekből kitűnik, hogy a BKKB előzetes döntéshozatali kérelme azt a képet adta az alkalmazandó nemzeti jogszabályi környezetről, hogy a Kúria jogértelmezése illetve a devizahiteles törvények rendelkezései miatt az árfolyamrésre mint tisztességtelen és ezért érvénytelen szerződési feltételre történő hivatkozással indított perekben eljáró bíróság számára kizárt, hogy a szerződés érvénytelenségét állapítsa meg és ezáltal a fogyasztót mentesítse az e feltétel miatt őt terhelő kötelezettség alól abban az esetben, ha a feltétel kapcsán bebizonyosodna, hogy az valóban tisztességtelen volt. Ugyanakkor a devizahiteles törvények nem rendelkeznek az előterjesztő bíróság által azoknak tulajdonított joghatással, így különösen azoknak sem célja, sem eredménye nem volt az, hogy a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések tekintetében kizárja annak lehetőségét, hogy a jogegységi törvényben tisztességtelennek minősített szerződési feltételektől különböző szerződési feltételek esetleges tisztességtelenségére hivatkozni lehessen és e tisztességtelenség vizsgálható legyen, illetve hogy kizárja e szerződések érvénytelenségének megállapíthatóságát.

A Dunai-ügyben a Bíróság az árfolyamrésre vonatkozó szerződési feltételekkel kapcsolatos kérdésekkel összefüggésben foglalt állást akként, hogy a kérdéseket az olyan kölcsönszerződések árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelen jellege miatti megsemmisítésére irányuló kérelem vizsgálata szempontjából is meg kell válaszolni, mint amilyen az alapügyben szerepel [35. pont].

A Bíróság a DH2. törvény 37. §-ával már korábban foglalkozott a C-483/16. sz. Sziper-ügyben hozott ítéletében,³ amelyben arra a következtetésre jutott, hogy elvileg nem ellentétesek a 93/13/EGK irányelvvel az e rendelkezésben foglalt többletkövetelmények – ideértve az érvénytelenség kérhető jogkövetkezményeinek korlátozott körét is –, feltéve, hogy a szerződés valamely rendelkezése tisztességtelenségének megállapítása esetén lehetséges azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítása, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen feltétel hiányában lett volna.

A Dunai-ügyben a Bíróság a már a Sziper-ügyben korábban vizsgált rendelkezéseket vizsgálta meg a BKKB által adott információk fényében újra abból a szempontból, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés tisztességtelenségének vizsgálata esetén érvényesül-e a fenti követelmény, nevezetesen, hogy a feltétel tisztességtelenségének megállapítása esetén a fogyasztó jogi és ténybeli helyzete orvosolható. Feltehetőleg részben a BKKB által adott tájékoztatás alapján, részben a nemzeti jogszabályi rendelkezések tartalmának félreértése miatt a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy egy ilyen helyzetben az alkalmazandó nemzeti jogi rendelkezések ezt nem teszik lehetővé, mert a fogyasztó semmiképp nem mentesülhet *ex tunc* az árfolyamkockázat alól. A Bíróság ítéletében úgy vélte, hogy a DH2. törvény 37. §-ának azon rendelkezése, mely szerint a fogyasztónak az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérnie kell a szerződés érvényessé

³ ECLI:EU:C:2018:367

nyilvánítását vagy a határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítását, azzal a következménnyel jár, hogy egy ilyen szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása esetén kizárt, hogy a fogyasztó az érintett szerződési feltétel alól mentesüljön. A Bíróság ugyanakkor az ítélet számos pontján jelezte, hogy következtetéseit a nemzeti bíróság által tett megállapításokra alapozta (lásd pl. az ítélet 47., 53. ill. 55. pontját.). Ugyancsak érdemes jelezni, hogy a Bíróság az ügyben nem tartott tárgyalást, így az érintetteknek nem volt lehetőségük korrigálni a Bíróság téves értelmezését, az írásbeli észrevételek benyújtásakor pedig még nem volt előre látható, hogy a Bíróság a DH2. törvény 37. §-ának (ismételt) értelmezésébe bocsátkozik, mivel az előzetes döntéshozatali kérelem e rendelkezést sem az indokolásában, sem a Bíróságnak feltett kérdéseiben nem emelte ki.

III.2. Tekintettel arra, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásban a Bíróság kizárólag az uniós jogot értelmezi és a nemzeti bíróságokra marad annak ellenőrzése, hogy az alkalmazandó nemzeti jogszabályi rendelkezés valóban olyan joghatást fejt-e ki, ami az adott értelmezésből adódóan az uniós joggal ellentétes volna, jelen esetben is a nemzeti bíróságok feladata, hogy megítéljék, hogy a Dunai-ügyben hozott ítéletben meghatározott követelményekből valóban a DH2. törvény 37. §-ának a 93/13/EGK irányelvvel való összeegyeztethetlensége következik-e. Mivel a Bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján nem állapíthatja meg direkt módon a nemzeti jogszabályi rendelkezés uniós joggal való összhangjának hiányát, végső soron jelen esetben sem jelenthető ki az, hogy a Bíróság már megállapította volna, hogy a DH2. törvény 37. §-a ellentétes a 93/13/EGK irányelvvel. Mindössze az jelenthető ki, hogy a Bíróság rögzítette, hogy mely körülmények között volna megállapítható – a nemzeti bíróság által – az összeegyeztethetlenség.

III.3. A Kúria a Dunai-ügyben hozott ítélet kihirdetését követően közleményben jelezte, hogy álláspontja szerint a vizsgált jogszabályi rendelkezések nem fejtenek ki olyan joghatást, mint amit a Bíróság azoknak ítéletében tulajdonított.⁴ A Kúria kifejtette, hogy bár a DH2. törvény 37. §-a az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé vagy határozathozatalig terjedő hatályossá nyilvánítását írja elő, ezek az érvénytelenségi jogkövetkezmények a devizahiteles fogyasztói kölcsönszerződések esetében azzal az eredménnyel járnak, hogy a fogyasztó – ha az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezés a tájékoztatási kötelezettség megszegése miatt tisztességtelen – a szerződés megkötésétől kezdődően mentesül az árfolyamkockázat viselése alól.

Ezt az értelmezést a Kúria – az indítvány kiegészítése által kifogásolt – Konzultációs Testülete megerősítette a 2019. június 20-án kiadott állásfoglalásában,⁵ amelyben kifejezetten az ún. devizahiteles érvénytelenségi perekben alkalmazható lehetséges jogkövetkezményekkel foglalkozott. A Konzultációs Testület állásfoglalása szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési kikötések tisztességtelenségének megállapítása esetén a devizaalapú kölcsönszerződés teljes egészében érvénytelen lesz. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a Konzultációs Testület kizárólag a szerződés érvényessé nyilvánításának lehetőségét látja alkalmazhatónak, mivel 1) a kölcsönszerződés használati kötelelem jellegéből adódóan az eredeti

⁴ <https://kuria-birosag.hu/hu/sajto/kuria-kozlemenye-az-europai-unio-birosaganak-dunai-ugyben-hozott-hatarozatarol>

⁵ https://kuria-birosag.hu/sites/default/files/konz_testulet/deviza_megoldasi_javaslatok3.0.pdf

állapot helyreállítása, mint érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazása kizárt, 2) az érvényessé nyilvánítás elsődlegesen alkalmazandó jellege kizárja a határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítás lehetőségét is. Az állásfoglalás értelmében „*az érvényessé nyilvánításnak nincs akadálya, ha a szerződés érvénytelenségének kizárólag az az oka, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses rendelkezés(ek) tisztességtelen(ek), hiszen ebben az esetben az érvénytelenség oka kiküszöbölhető azáltal, hogy a fogyasztót mentesítjük a tisztességtelen kikötésből fakadó árfolyamkockázat viselése alól.*” Az állásfoglalás ezt követően az érvényessé nyilvánítás lehetséges tartamát részletezi.

A Konzultációs Testület állásfoglalásából, és különösen az utóbbi idézetből úgy tűnik, hogy a DH2. törvény 37. §-a szerinti érvényessé nyilvánítás alkalmas annak a 93/13/EGK irányelvben meghatározott követelménynek az érvényesítésére, hogy a tisztességtelennek talált szerződési feltétel ne kösse a fogyasztót. Amennyiben valóban ez a helyzet, a Bíróság Dunai-ügyben hozott ítéletének konklúziójában a nemzeti jogszabály uniós joggal való összhangja tekintetében támasztott feltétel teljesül, így nem áll fenn a magyar jogszabályi rendelkezés összeegyeztethetlensége az uniós joggal.

IV. A támadott szabályozás célja

A fentiekén túlmenően a DH2 törvény támadott rendelkezései kapcsán az alábbiakat tartom szükségesnek hangsúlyozni.

IV.1. A hitel-, illetve kölcsönszerződés érvényessége szempontjából a megkötésének időpontjában fennálló körülmények, a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeit illetően a szerződés megkötésének időpontjában a szerződés érvénytelenségére vonatkozó szabályok bírnak jelentőséggel. Ettől függően valamely jogviszony a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), 2014. március 15-ét követően a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) hatálya alá tartozhat. Figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra is, hogy a felek szerződésüket a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 50. § (2) bekezdése alapján teljes egészében az új Ptk. hatálya alá helyezhetik.

Az új Ptk. kodifikációja során érvényesülő igényekre figyelemmel a Ptk.-nak a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény módosításáról szóló 2012. évi LI. törvény nyomán 2012. május 26-án hatályba lépő 239/A. § (1) bekezdése szerint „*[a] fél a szerződés érvénytelenségének vagy a szerződés egyes rendelkezései érvénytelenségének (részbeni érvénytelenség) megállapítását a bíróságtól anélkül is kérheti, hogy az érvénytelenség következményeinek alkalmazását is kérné.*” E rendelkezést a hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekre is megfelelően alkalmazni kellett, annak érdekében, hogy a felek anyagi jogi igénye – eljárásjogi korlátozástól mentes – érvényesítésének lehetősége már az új Ptk. hatálybalépését megelőzően is biztosítva legyen.

Az érvénytelenség megállapítására önállóan indítható kereset jogintézménye abból a megfontolásból került be mind a régi, mind az új Ptk.-ba, hogy a felek a kialakult helyzetet – a konkrét eset körülményeinek a figyelembevételével – maguk tudják rendezni.

A 6/2013. Polgári jogegységi határozat e rendelkezéssel összefüggésben rámutatott arra, hogy ha a felperes a Ptk. 239/A. §-a alapján terjesztette elő a keresetét, és az alperes – az 5/2013. PJE számú jogegységi határozat 3. pontjában foglaltak szerint – nem terjesztett elő viszontkeresetet az érvénytelenség jogkövetkezményeinek az alkalmazásai iránt, a bíróság csak a szerződés érvénytelenségének a megállapítására jogosult. Ha valamelyik fél a jogkövetkezmények levonását is kéri, akkor a bíróság vizsgálja, hogy a Ptk. 237. §-a által szabályozott jogkövetkezmények közül melyik alkalmazása indokolt.

Azonban a deviza alapú hitel- és kölcsönszerződésekkel kapcsolatos tapasztalatok azt mutatták, hogy leggyakrabban az adósok keresetei a Ptk. 239/A. § (1) bekezdése alapján az érvénytelenség megállapítására irányultak, az érvénytelenség további következményeinek levonása nélkül, melynek alapján a gyakorlatban az ingatlanukat terhelő jelzálogjog törlését kívánták kezdeményezni. Nem teljesült volna tehát a jogalkotói szándék azokban az esetekben, amikor a felek mégsem rendezték az érvénytelenség jogkövetkezményeit, azaz a már teljesített szolgáltatások visszatérítésére nem került sor. Ez nem állt összhangban a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelő joggyakorlással sem. Fentiek következtében kizárólag a jogkövetkezmények alkalmazása iránti kereseti kérelem szolgálhatott alapul a jelzálogjog törlésére irányuló bírói rendelkezésnek, amit a deviza alapú hitelszerződések tekintetében törvényi szinten is megkövetelt a jogalkotó.

IV.2. Az előző pontban kifejtettekre figyelemmel a DH2. törvény 37. §-ával a törvény kizárta a hatálya alá tartozó szerződések tekintetében annak lehetőségét, hogy a fél a szerződés érvénytelenségének megállapítását anélkül kérhesse, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását kérné. A szabályozás célja az volt, hogy az érintett fogyasztói kölcsönszerződéseken alapuló elszámolási viták mielőbbi végleges lezárása megvalósulhasson. A DH2 törvény 37. § (1) bekezdése 2014. december 6-i hatállyal akként módosult, hogy a rendelkezés kifejezetten nevesítette az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé vagy a határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítását.

A szerződés érvénytelenségével, illetve az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeivel kapcsolatos gyakorlatot a Kúria Joggyakorlat-elemző Csoportja vizsgálta. Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazhatósága kölcsönszerződéseknél című összefoglaló véleményében, amely következtetései között kifejezetten utal arra, hogy *„[j]ogkövetkezmény alkalmazásaként nem kérhető kizárólag annak megállapítása, hogy az érvénytelen rendelkezés a szerződés megkötésétől kezdve nem jelent kötelezettséget az adósra nézve.”*

A bírói gyakorlat konklúziója az, hogy ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen [2/2014. PJE határozat 1. pont harmadik bekezdés]. A

szerződés teljes érvénytelensége azzal a következménnyel jár, hogy a fogyasztó az árfolyamkockázat viselésére nem kötelezhető, a szerződés érvényessé vagy hatályossá nyilvánítása esetén a tartozás tőkeösszegének a ténylegesen folyósított forintösszeget kell tekinteni, ügyleti kamatként pedig a szerződésben kikötött kamatfelár alapulvételével megállapított piaci forintkamatot kell alkalmazni [Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozásának 2015. november 9-10. üléséről készült emlékeztető, II. napirendi pont, A/II.1.1. pont]. Ezt az álláspontot fejlesztette tovább a Kúria akként, hogy az érvényessé nyilvánítás jogkövetkezményének elsődlegessége alapján egyrészt a tartozás forint alapúvá minősítését, másrészt az árfolyamkockázat mértékében rejlő aránytalanság kiküszöbölését ajánlotta a bíróságok számára.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2019. szeptember „13”

Tisztelettel:

Varga Judit
dr. Varga Judit

